ISSN 0132-4462

1992 №2

перець

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Гоніть валюту, шефе! В умовах ринку за карбованці ніхто своїх душ не продасть...

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Можна загубити гроші, втратити віру разом з надією. Але не можна втратити почуття гумору. Воно, коли вже природа вас їм наділила, не підвладне реформам, кризам, стихіям. І ми впевнені, шановні читачі, що з почуттям гумору у вас усе гаразд, бо інакше ви не були б читачами «Перця».

А відтак, ви маєте належно оцінити і цей жарт. Тільки цього разу авторство належить не нам. Навпаки, ми, так би мовити, його об'єкт. Авторство жарту належить тим, хто так дотепно сьогодні керує нашою з вами економікою. В результаті ось таких дотепів припиняють своє існування велетні індустрії, згортаються цілі галузі промисловості, несамовито стрибають ціни, закриваються видавництва, газети, журнали.

Те, що ви тримаєте в руках, звичайно ж, не той «Перець», до якого ви звикли. Не той формат, не той папір, не ті фарби. А пояснюється все дуже просто. Папір, на якому друкувався наш журнал, подорожчав у п'ятдесят-шістдесят разів, фарби — іще більше, поліграфія — також. Ну, а розповсюдження лише одного номера журналу коштує сьогодні стільки, скільки в недавньому минулому ви платили за передплату на цілий квартал.

За таких обставин можливі лише два варіанти: або розпустити нашу редакцію і закрити журнал, або ж прямо з другого кварталу оголосити додаткову передплату. Але за такою ціною, що нашим навіть дуже загартованим читачам почуття гумору може зрадити.

Тому з цих двох альтернативних варіантів ми обрали третій. Вирішили робити все, що в наших силах, аби веселе слово гумористів таки до вас донести. Щоб дотепний малюнок, потішна усмішка додали вам бодай трохи оптимізму.

Тільки уклінно просимо вас: не судіть дуже суворо, коли одержуватимете наш часопис не вельми регулярно. Нашої вини, як бачите, в цьому немає.

Та будемо вірити, що часи зміняться на краще, і «Перець» знову стане таким, яким ви звикли його бачити.

ЯК ЖИТИ ДАЛІ

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Нині зустрічами, зборами, симпозіумами нікого не здивуєш. Життя вирує, як окріп у трилітровому самоварі. Ось і мене на диспут запросили. Кажуть: «Буде обговорюватись тема «Як жити далі». Окрім вас, у дискусії візьмуть участь професор історії і актор».

Зал величезний. Народу — море. Актор рік у банді рекетирів провів. До нової ролі себе готував. Професор з Уралу прилетів. Захоронення царя Миколи Другого вивчав. Про мене теж слава стелиться: ультралівий екстреміст, орендар гласності, жертва держзамовлення і госпрозрахунку.

Спочатку слово професору надали. Промова, як ріка. То бурхлива, а то ні вперед, ані назад не тече. Мовляв, дім важкою працею зводиться, а тріски наламати легко. Не те кажеш! Не те! Люди поплодузали задля годиться, і тиша настала.

Актор підвівся. На вигляд — ніхто. Метр двадцять з кашкетиком. Але за душу бере. Тільки з ким — не зрозуміло. За тих чи за цих? І ні вашим, і ні нашим.

У мене руки засвербіли. Як на голках сиджу. Ех, не туди йдемо! Не туди! Не в той бік!

Сам слово взяв. Немов каміння в зал слова кидаю. По рядах струм високої напруги пройшов. Хтось зойкнув, деякі стогнуть, а один знепритомнів.

Головуючий каже:

— Регламент вичерпано. Але є пропозиція дати товаришеві літератору висловитись до кінця.

Мені наче шаблю в руки дали. Січу повітря, як Ту-134. Не втримати. Волаю щосили:

— Всіх, хто займає керівні посади — у відставку! Кордони відкрити! Репресивний апарат — геть! Загальна амністія! Кожному місту і селу — суверенітет! Ні на чому каменя на камені не полишимо! Всі, як один, запалимо смолоскипи нового життя!

Перші ряди з місць скочили. За ними — інші. Усе змішалося. Варфоломіївська ніч почалась. Професор і актор чорним ходом утекли.

Мене ледь не затоптали. Хтось вигукнув:

— Панове! Та це ж наш! Розступіться!

Обережно з підлоги підняли. Врятували.

Лікар констатував:

— Перелам одного ребра. Травма гомілки. Тріснуле колінна чашечка. Два місяці — стаціонар.

Тепер вільного часу вкрай. Нову промову готую. Головна думка уже викристалізувалася: країну врятує тільки диктатура!

Євген КОСТЮК.

Мал. В. АДАМОВИЧА

Мал. А. БОРДУНОСА

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

БЛАГОДІЙНИКИ З ВЕЛИКОЇ ДОРОГИ

Звичайно, коли з усіх усюд переконують, що єдиний спосіб виживання для вас і вашої країни — це приватна ініціатива, вам нічого не лишається, як виявити її. Чому б, міркуєте ви, не зайнятися виробництвом, скажімо, табуреток? Як то кажуть, і собі, й людям. Мусить же на чомусь сидіти наша людина. А оскільки в меблевих магазинах табуретками, як й іншими предметами для сидіння, і не пахне, шанси на успіх стопроцентні.

Бурхлива уява може намалювати картину карколомного сходження на Олімп бізнесу. А раптом, мрієте ви, уже в недалекому майбутньому вас, табуреткового короля, візьмуть у партнери провідні меблеві фірми на Заході?..

Головне тільки — почати. Але з чого? Відповіді на це запитання ви не одержите ніде. Немає в республіці жодної організації, яка б видала потрібну інформацію. Доводиться, як ми завжди робили в подібних випадках, розпитувати знайомих, сусідів, колег. У результаті численних, суперечливих порад оформляєте свою мрію в заявку і несете її у свій райвиконком. Отут ви і розумієте, чому інформація про те, як виявити приватну ініціативу, тобто відкрити мале підприємство, тримається у секреті. Така інформація, виявляється, коштує, і чимало. Шістсот карбованців з вас беруть лише за те, аби показати зразки статуту, угоди та інших документів, які ви маєте скласти.

З цього моменту приготуйтесь кожний свій крок у напрямку майбутнього підприємства щедро оплачувати. За реєстрацію майбутнього малого підприємства заплатите п'ять тисяч карбованців. За виготовлення печатки — тисячу карбованців. А далі — за відкриття рахунку, за реєстрацію у статуправлінні... Лише за затвердження статуту малого підприємства райвиконком ультимативно вимагає вашої згоди на відрахування на його користь з усіх майбутніх прибутків фірми... до семи процентів.

Це, так би мовити, рекет узаконений. А скільки подібних перепон на шляху до реєстрації! Ну, взяти, приміром, таку ось дрібничку. Для того, щоб райвиконком зареєстрував ваше мале підприємство, воно мусить мати юридичну адресу. Питається, яка може бути адреса у ще не існуючого підприємства? Власна квартира, якщо це тільки не власна хата, не підходить. Отже, треба іти й шукати доброго дядю, який, звичайно, не за спасибі, погодиться на невеличку фальсифікацію: видасть довідку, що буцімто він надає вам приміщення, а ви нібито його наймаєте...

Та будемо оптимістами. А раптом вам попри всі перешкоди таки пощастить зареєструвати своє мале підприємство. Оте саме — по виробництву табуреток. Або ж якесь інше. Для того, щоб почати виробляти, потрібні гроші. Якщо ви спробуєте звернутися по кредит до державного банку, на вас подивляться, як на божевільного. Хоча і тут можуть виявитись такі, що поспівчувають. І навіть порадять... знайти впливових людей, які допоможуть рекомендацією...

І якщо на цьому етапі ви зійшли з дистанції, вважайте, що вам пощастило. Бо далі, коли піде мова про сировину, постачання, збут та інші атрибути малого бізнесу, ви зрозумієте: все те, що було досі,— безневинні ігри...

До болю знайома ситуація, що переслідує нас з вами все свідоме життя. Всі навколо кричать — «Треба!» Всі наші економісти, посилаючись на не наші авторитети, переконують, що без цього наша економіка загине. Всі популярні політики аж заходяться, доводячи переваги так званого малого бізнесу. Але ніхто й пальцем не ворухне, аби зробити бодай елементарні умови для його існування. А зробити треба не так уже й багато. По-перше, видати пакет документів, які б регламентували оформлення і функціонування малих підприємств. І таким чином виключити самодіяльність місцевої влади і свавілля та здирство благодійників із великої дороги. А по-друге, законодавчо створити елементарні умови, які б заохочували сміливців, що наважуються ступити на шлях підприємництва.

Ю. ПРОКОПЕНКО.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Диви: справжній герой — стояв до кінця!

БАБИНА ТАКТИКА

Дід Омелько — до дружини:
— Чи в своєму ти умі?
Без перерви три години
Теревениш щось кумі!

А та діду:
— Краще нерви
Полікуй іди свої!
Говорю я без перерви,
Щоб не слухати її!

СЕКРЕТ ФІРМИ

Питає в швейцара цікавий Яким:
— Що хлищуть у вас в ресторані?
Я бачу, виходять од вас пияки —
І всі, просто дивно, не п'яні!

Сміється швейцар:
— О, секрет у нас є!
І винен не хитрісний трюнок:
В нас кожен ханига тверезим стає,
Як тільки побачить рахунок!

Петро РЕБРО.

ПО ФІГУРІ

В ательє сварилась Дуся:
— Так пошили сукню ви,
Що, поївши, не вдягнуся,
Бо тріщать і рвуться шви!

А кравчиня — в наступ сміло,
І хоч гопки їй скачи:
— Чом же,— каже,— не поїли,
На примірку ідучи?!

Валентина СТЕПАНЕНКО.

ХИМЕРА МЕРА

Як устав уранці мер,
То від страху ледь не вмер,
Бо приснилось меру міста,
Що він — корупціонер.

Сон — химера із химер,
То ж чому злякався мер?
А тому, що був насправді
Мер той — корупціонер.

Слава богу, бісів мер—
Не із наших РСР!

ІСТОРИЧНА МІСІЯ

Колись великі два месії
(Ми всі завчили це стократ)
Могильником буржуазії
Назвали пролетаріат.

...По швах тріщать старі структури,
Не той уже держапарат.
Могильником номенклатури
Чи стане пролетаріат?..

Григорій ГАРЧЕНКО.

Жіночі логіки

ГУМОРЕСКА

Недавно моя подруга Наталка вийшла заміж. Чоловік, треба сказати, нічого собі: стрункий, високий, й чистий. Але коли б мене запитали особисто, чи такого взяла б, то я би сказала відверто: ні, краще вже мати невисокого, худенького, несмілявого і тихого. Адже з двох бід вибирають меншу.

А ще добре було б, якби він був незграбний. Такий, що де покладеш, там і візьмеш. Хоча тут криється деяка небезпека, бо завжди скоро підбирають те, що лежить без нагляду.

Наталка каже, що її чоловік дуже розумний. А навіщо, дозвольте вас запитати, мати в хаті розумного чоловіка? Щоб говорив мені про квантову механіку і синхрофазотрони, коли я перу чи мию підлогу?

Наївні жінки хочуть, щоб чоловік їх усе життя кохав і говорив щодня: «Сонечко ти моє, зіронька моя ясна...» Це все дурниці! Що тут такого страшного, коли він кудись собі піде і десь погуляє? Зате після цього він місяць буде шовковий і сидітиме вдома. А коли йому не давати їсти, то він покірно заглядатиме у вічі й буде ніжно, ласкаво просити: «Любо моя, голубонько, дай щось перекусити».

Деякі жінки, як от моя подруга Наталка, гордяться своїми чоловіками. Вона, приміром, каже, що він добре заробляє, має золоті руки, його цінують на роботі. А навіщо, дозвольте вас запитати, мені гордитися чоловіком, коли я сама непогано заробляю? Хай він краще мною пишається. Якщо він має золоті руки, отже, його «на всю котушку» використовують на роботі. А навіщо мені такий чоловік, що рідко буває удома, день і ніч пропадає на службі? Хто в такому разі буде пилососити кімнати, вибивати килими, прати і викручувати білизну?

Знаю я таких із «золотими руками»! Ось один мій сусідці телевізор два тижні лагодив, так він тепер із трьох програм показує лише одну. І то тільки тоді, коли по ньому зверху хряснеш кулаком. Або знаю ще одного такого розумного, що багато заробляє. Направляв він моїй знайомій пилосос і будильник із зозулею. Так тепер будильник хапає усе, що біля нього лежить, а зозуля двадцять чотири години на добу вискакує з пилососа і питає, котра година. Та й стосунки в них якісь там завелися...

Кажуть, що добре мати чоловіка, який уміє розмовляти іноземними мовами. Знаю я й таких! Дружина в кімнаті пересуває шафу, а він сидить у кріслі, дивиться телевізор і досконалою англійською мовою каже: «Тихіше не можеш! А то не чути, що футбольний коментатор говорить!»

Дивлюся я на своїх заміжніх подруг і думаю: усі мають чоловіків добрих, непитущих, без шкідливих звичок, як у шлюбних оголошеннях пишеться, симпатичних, розумних, але такого, як мені треба, чомусь важко знайти.

Усі кажуть, що в мене занадто підвищені вимоги до чоловіків. А в мене якраз навпаки — без вимог!..

Романія ДАНИЛЮК.

м. Львів.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Мал. О. КОХАНА

— Та, врешті-решт, буде у нас хлопець чи ні?!

Мал. І. МАРИНИЧЕВОЇ

СУМНА РАДІСТЬ

— Чого сумний такий, Семене?—
Питає друга Валентин.
— Та що розказувать... У мене
Сьогодні народився син.
— Невже?! Радіти треба, друже!
Давай відзначимо сповна.
— Ох... Я радію, та не дуже,
Бо вже про це дружина зна.

Анатолій ГОРПИНИЧ.

Мал. Є. ГРИГОР'ЄВА

З ПОВАГИ

БАЄЧКА

Хоча Свиня з Вівцею не рідня,
проте вони спілкуються щодня,
у злагоді живуть —
куди там тій рідні!
Вівця вже й хрюкає
з поваги до Свині.

Володимир КУШНІР.

с. Лад-Хуторн на Вінниччині.

Мал. С. ФЕДЬКА

УСЬОГО — НЕ РОЗТЯГНУТЬ!

Ні, панове добродії, ні. Як ви не надсідайтеся, а колгоспно-радгоспну систему хоронити ще рано. Її можливості — невичерпні, і цілий фейєрверк фактів на кожному кроці нам яскраво про це говорить.

Втім, не будемо засліплювати ваші втомлені очі ще одним фейєрверком. Давайте обмежимося одним, як на перший погляд, рядовим повсякденним фактиком, який миттєво пролетів по темному обрію нашої дійсності і тут же згас, а проте залишив деякий слід.

Словом, почнемо зі знайомства з героєм нашої невигаданої історії. Однак, якщо ви запідозрите, що термін «герой» у даному контексті — лише данина літературній традиції, то ви цим самим вельми принизите цю людину. Як на мене, то я, не задумуючись, поставив би бронзовий бюст на батьківщині скромного 30-літнього бомжа Ігоря Віталійовича Коржа, який, буквально ризикуючи буйною головою, зумів у котрий вже раз переконати громадськість у непохитності отієї напрочуд живучої диво-системи.

Оглядаючи плоди діяльності Ігоря Віталійовича, я не перестаю вражатися і дивуватись. Ні, не масштабам його звершень, а — упертій, я б сказав навіть — дещо надокучливій їх повторюваності. В чому й уся сіль фокуса.

Не ризикуючи далі мучити вас недомовками, розкрию карти: Ігор Віталійович спеціалізувався останнім часом на сільському господарстві. А конкретніше — на тваринництві. За два неповні, промайнулі в напружених трудах роки, Коржеві разом з невеликою, проте роботящою групою однодумців удалося здати на м'ясо з колгоспів та радгоспів Дніпропетровщини 65 голів великої рогатої худоби.

Тільки не поспішайте з презирливим «тю» у зв'язку з мізерністю цифри! Далі буде цікаво. Весь шарм у тому, що ні сам Корж, ні його колеги — мешканці міста Олександрії на Кіровоградщині М. Семак, В. Кошеленко, Ю. Дудус, П. Скивко, В. Тищенко, М. Ясиновський та деякі інші — ані в однісінькому радгоспі а чи колгоспі Дніпропетровської області жодного дня не працювали. В усякому разі, офіційно. Своє скромне сприяння виконанню планів м'ясопоставок вони воліли взагалі не рекламувати і тому основну частину своїх операцій проводили ночами.

У ніч з 20 на 21 квітня 1988 року Корж і Семак, прибувши у літній табір молодняка ВРХ колгоспу «Україна» в селі Михайло-Заводське Апостолівського району, вивели звідти бичка вагою 250 кілограмів і вранці здали його на бойню Апостолівського коопзаготпрому. За цю послугу друзі одержали 425 крб. комісійних.

Уночі з 12 на 13 вересня вони знову навідалися до знайомого табору. За літо бички, хвалити господа, підросли, і цього разу приятелям вдалося виловити досить симпатичний екземплярчик, що затягнув без малого півтонни і відповідно приніс корпорації 798 карбованців. Які тут же були чесно розділені.

Діло, чого там приховувати, сподобалось. Наступної ночі бізнесмени повторили візит. А на світанку, як і годиться, на відомій нам бойні відбулася протокольна церемонія здачі-приймки живого товару.

Аби не втомлювати читача переліком схожих, мов дві краплі води, операцій, підіб'ємо, як то прийнято серед ділових людей, сальдо-бульдо. Усього до вищезгаданого колгоспу, додамо — до одного й того ж табору! — Корж із підручними (підручні мінялись, адреса залишалась постійною) навідувалися десять (!) разів, поцурпеливши звідти 14 бичків і теличок. Окрім того, корпорація промишляла і в інших господарствах: колгоспі імені Фрунзе Широківського району (три епізоди), колгоспі «Україна» Софіївського району (чотири епізоди), радгоспі «Апостолівський» (п'ять епізодів) тощо. І лише на 39-й спробі, коли Корж з-іще не названим тут помічником С. Бережним з'явилися в касу по гроші, їх тріумфальна м'ясозаготівельна серія була перервана місцевими шерлоками холмсами.

А тепер уявіть собі, затятий прихильнику приватної власності: от ви газдуєте собі на власній, цілком суверенній, приватній фермі. Коли це глупої ночі — біда: пес валує! Ви — за дробовик і на ферму. Стій, хто йде?! І — що? Правильно, вже ніхто нікуди не йде. Бо кому охота через якусь нещасну теличку, хай вона здохне, підставляти власну голову, ба, навіть протилежне, проте досить вразливе місце?..

Та припустімо навіть, що злодюзі-професіоналу таки вдалося цапнути дурну телячу голову разом з хвостом, ратицями і всім іншим. Ваші дії уранці? Правильно, крик, гвалт, телефон 02, повальний опит сусідів — хто що чув і що бачив,— посилена охорона об'єкта, спроба самостійного розслідування і так далі, аж до найняття приватних детективів. Ну, а про повторний набіг на вашу територію, та ще наступної ж ночі, жоден самогубець, мислимо, і не заїкнувся б. В нашій же історії м'ясоздавачі-аматори по кілька разів підряд заходили ув одні й ті ж ворота, як до себе додому, і ніякий собака, даруйте за буквальний зворот, не гавкнув. І на ранок ніхто не забив тривогу, не кинувся розшукувати зниклих тварин, бо ніхто їх ніколи й не перелічував. І тільки восени обліковці з подивом помічали деякі розходження між документами й наявністю. Але, думаєте, піднімали хіпіш? Нічого подібного. Мало чого не пропадає і не списується у великому господарстві! Тонною яловичини більше, тонною-другою менше — колгосп не збідніє! (Бо далі бідніти вже нікуди...)

Крадії діяли майже відкрито, не ховаючись: приїздили до райцентру, влаштовувались у готель, вдень відсипались, а вночі виходили «на роботу». На заготівельних пунктах приймальникам було абсолютно байдуже хто, звідки і чию здав худобу: без ветеринарних довідок, інших формальностей її приймали й виписували квитанції. Не виникало й таких безглуздих запитань: а що це воно за одна й та ж, даруйте, пика весь час мозолить тут очі? Звідки в неї стільки худоби? І чому це в усіх бичків та теличок характерні дірочки у вусі — знак належності до якогось крупного господарства?..

Усі ці наївні питання, повторюю, ніхто ніколи не намагався з'ясовувати. Очевидно, іще й тому, що власники худібки, зі свого боку, теж не дуже прискіпувались до точності заготівельних ваг ів. І навіть у окремій ухвалі Дніпропетровського обласного суду, який слухав цю справу, не знайшов я жодного прізвища керівного товариша з конкретного колгоспу, радгоспу а чи коопзаготпрому, якого вимагалося притягти хоча б до адміністративної відповідальності за повний бедлам у звіреному господарстві.

То що ж ви мені торочите, шановні панове добродії, про якийсь крах колгоспно-радгоспної системи? Вам потрібні іще якісь докази?..

В. БОЙКО.

КОНВЕРТОВАНІ ДУМКИ

● *Ми так довго ні у що не вірили, що тепер готові повірити у будь-що.*

● *Час лікує, але ж яку плату бере за це!*

● *Формулу «гроші-товар-гроші» спростив докраю: «гроші, гроші, гроші».*

● *Дужа про те, що десь живуть так, як нам і не снилось, часто стає причиною безсоння.*

● *Якби не стільки помилок, можна б подумати, що ми нічого не робили.*

● *Інколи закони не мають не тільки зворотньої сили, але й прямої.*

● *Щоб перед законом були всі рівні, він і сам повинен бути на рівні.*

● *Суспільство загальних міркувань.*

● *У тому, що ми говоримо одне, а робимо інше, є своя логіка.*

● *Соціальне походження: із слуг народу.*

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

Мал. С. ФЕДЬКА

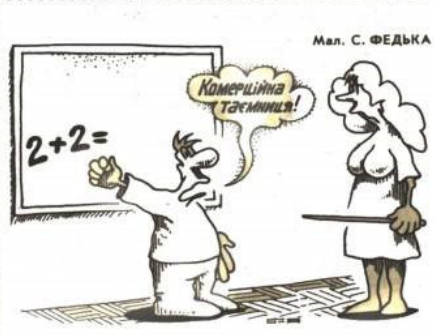

Мал. О. КОХАНА

— Та не репетуй ти, ідіоте: бачиш, міліція пам'ятник охороняє!

ДАРМОВА РИБА

ПОБРЕХЕНЬКА

Якось при базарі купив у тітки зав'ялену тараню. Приніс додому, почистив, а в ній ікри!.. З'їв з картоплею вареною на вечерю. На тому й спати ліг. Десь під ранок чую: геть мені рот розпирає, язиком не поворухну. Пішов у ванну кімнату, сплюнув, а воно не слина, а мальки. І всі живі. Налив у велику миску води, мальків туди запустив. А вони, бісові, плавають, жирують. Манки всипав — хапають одне наперед одного. Оце так історія!..

З тиждень у мисці воду міняв, годував малечу. А вона росте просто на очах. Залив ванну водою. Туди свою живність випустив. Пішла гуляти. Скидатися. Уже корму не настачишся. Сухарики розкришую. Черв'яків приношу, пшеницю варю. Навіть картоплю. Жере моя риба ніби не в себе. За два тижні ванна уже для неї не водойма. Треба щось думати.

На балконі сажалку викопав. Воду підвів. Усе вирує від риби. Аж будинок ходором ходить. Ніби від землетрусу. Підчепив одну рибину підсакою — ну, тобі пороса вгодоване. Юшку варим, смажимо, фаршируємо. Уже й сусідам даруємо, а її не меншає. Дай, думаю, продам. Кілька годин виловлював. Увесь багажник рибою зсипав. Аж машина вгинається. На базар відвіз — одразу черга метрів на сто. Не встигаю гроші лічити, здачу людям давати.

Закінчивши торги, надумав знову тараню собі купити. Підступився до спекулянта мордатого, а він таку ціну заламав за рибину сухоребру, що в мене ледь виручки вистачило. Вдома тараню з'їв, чаєм запив та з надією й спати ліг. Вранці прокинувся: у роті щось під язиком ріже. Пішов, сплюнув, а жодного тобі малька. Тільки луска суха. Птьху на твою дармову рибу!

Іван СОЧИВЕЦЬ.

Мал. С. КУПРІЯ

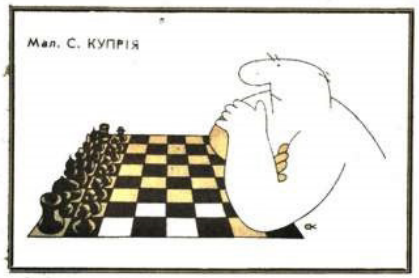

Страшне перо не в гусака...

«Цього року озимі коситимуть такі жатки, як Муха Павло, Розкиданий Іван та Четвертушка Максим».

(З протоколу).

Надіслав В. ЖУРБА.

«Я прошу в них ренгену, як каші небесної».

«Мене прив'язали мотузком до батареї, щоб я хоч якось вижив без лікарств...»

«В палаті було, як в холодильнику аж до 12 ночі, а пізніше не пам'ятаю, бо змерз назовсім і годинника вже не бачив».

«Лікарка була добра, уважно розглянула мій жолудок і сказала — «Наберіться мужності. Треба робити кардіограму».

«13 днів я бігав по лікарні і всім носив своє серце на огляди, аж поки воно не почорніло все. Та лікарі кажуть, що в них немає цвітного ренгену і не вірять мені, хоч плач».

(3 листів читачів).

Зібрав М. ІМЕНИННИЙ.

Мал. С. ФЕДЬКА

ЩО, СКАЖІТЬ, МЕНІ РОБИТЬ!..

ЖАРТ

Що, скажіть, мені робить
З моїм кумом Яковом?
Привітає, пригостить
І постеле м'яко вам...
Тільки жаль, що в кума ум
Цілковитий вакуум.

Віктор КОЧЕВСЬКИЙ.

Мал. В. АДАМОВИЧА

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Ну, що ж — із зором у вас все гаразд, із слухом теж, а зараз перевіримо нюх...

МІНІ-РИМИ

Занедбав Держкомприроди
Землю, цвіт, повітря й води.

* * *

Продавців численні штати,
Але ж нічим торгувати...

* * *

Радять всім економісти —
М'яса й масла в міру їсти.

* * *

Ну, а замість перспективи,
Лиш самі альтернативи...

* * *

Наче потаємні міни
Діють договірні ціни.

* * *

В арифметиці простій
Все скидаєм на застій.

Олександр ШУГАЄВ.

м. Ужгород.

БОРОТЬБА ВІЛАГЄЖРВ

ГУМОРЕСКА

Рабиня Ізаура звабливо посміхнулася, стулила губи бантиком... і не встигла більше нічого зробити. Бо раптом погасло світло. Стало темно і тихо.

— Коли ви вже накуритесь! — буркнув я, підозрюючи, що все це неспроста.

Як у воду дивився. Не минуло і хвилини, як захрипів радіодинамік:

— Увага! — Голос прокашлявся. — Говорить міська електропідстанція. Від імені всього трудового колективу заявляємо ультиматум: поки чоловіча половина підстанції не буде забезпечена цигарками, відмовляємося подавати струм. Ганьба апаратним функціонерам і діякам від торгівлі, що не прислухаються до вимог нашого славного трудового народу!

Чортихаючись, я намацав коробку з сірниками. Запалив. Пам'ятаючи, що це нині дефіцит, тримав запалений сірник до тих пір, поки міг терпіти. Дружина тим часом відшукувала свічку. Стало зовсім затишно. Не надовго, бо жінці забаглося води. Як галантний кавалер, я взявся знайти у темряві дорогу на кухню. Звалиши кілька стільців, ледве не перекинувши холодильник і наступивши на кота, таки добрався до крана. Якби знав, не ризикував би. Кран лише погрозливо зашипів, ніби видушив із себе: «Вс-с-с-е-е-е...»

— Щоб ви смоли понапивались! — лаюсь.

І знову в яблучко.

— Увага! — закричав динамік. — Ми, представники страйкового комітету міської житлово-комунальної служби, оголошуємо протест проти сваволі «батьків міста». Ну, як воно зараз вас усім без води? Кепсько? Отож! А нам? Ви були у нашому становищі? Ганьба! Це ж казна-що! Таке велике місто — і другий день немає в продажу горілки і вина. Вже мовчимо про кольорові телевізори, пиво, трикотаж і ковбасу. Але до яких пір товари найнеобхідніші і ті, що широкого вжитку, будуть дефіцитом? Так далі тривати не може.

Даремно я витратив два сірники, поки намагався розпалити газову плиту, щоб нагріти вечерю. Газом і не пахло. І не дивно. Бо з динаміка вже лунав схвильований голос і переконував, «що газовики — теж люди» і що бюрократичний апарат — це гальмо перебудови і прогресу.

Словом, страйк триває.

Побились із дружиною об заклад, що не працює й телефон. Оскільки обоє були впевнені у цьому, то й виграли разом.

— Слухай,— згодом знайшовся я. — А вони всі й справді мають рацію. Не можу стояти осторонь цієї компанії. Поки ти не перестанеш напихати мене зранку яєчнею, оголошую страйк. Доки не задовольниш моєї вимоги, буду спати на підлозі.

— А я взагалі,— підпряглася дружина,— не буду приходити додому, бо ти на іменинах весь час нахабно переморгувався з Богданенковою. Всі люди бачили!

...Третій день її немає вдома. Мені болять боки, бо сплю на підлозі. Політична боротьба вимагає жертв.

Павло КУЩ.

м. Чигирин.

Мал. С. ФЕДЬКА

Уловлюєш, Васю?

Молодого сількора Василя Риштака раптом потягло на стезю красного письменства. Зайшовши до редакції, він несміливо простягнув свій перший ліричний етюд «Освідчення» літконсультантові:

— Ось... новелу написав, Іване Матвійовичу.

УСМІШКА

— О! — дуже коротко реагував літконсультант і, кивнувши на стілець, одразу ж заглибився в читання.

Василь, чекаючи вироку, сидів, як на жаринах, і нещадно знущався зі своєї кепки: м'яв, розгладжував, натягував на коліно, ламав козирок... Якби консультант читав повість, то від кепки, мабуть, лишилися б клапті. Проте новела була куценька. Іван Матвійович дочитав і після тривалого мовчання та гмикання видав рецензію:

— Має право на життя. Любов, освідчення — одна з тем, які назавжди вічними. Але! Тему слід втілювати художніми засобами. Живописець робить це фарбами, композитор — звуками, а ти — словом. Уловлюєш, Васю? Мова — твоя зброя! Вона ж у тебе сухувата й безбарвна. А пишеш ти не інформацію в газету, а художній твір. Ось початок: «Був гарний вечір, місяць світив на хати, сади, леваду. У повітрі пахло квітами і різнотрав'ям». Сказано це для голови, а не для душі. Письменник має показувати, а не розказувати. Або ось далі: «Та настрій у Миколи був не святковий. То він раптом відчував якусь слабість, аж серце завмирало, то враз те серце починало несамовито калатати». Знову загальні фрази, стерті, як старі п'ятаки, слова. Уловлюєш, Васю?

— Але ж і Панас Мирний, і Нечуй-Левицький...

— ...писали такими ж словами? — перебив Іван Матвійович. — Вірно! Але річ у тім, де поставити те слово, з яким іншим його спарувати. У тебе повинно бути відчуття слова. Іще. Коли писав Нечуй-Левицький і коли ми живемо? Століття минуло! Уловлюєш, Васю? А на місці ніщо не стоїть. Мова також. Вона постійно оновлюється, збагачується, трансформується. Скільки появилось неологізмів, скільки прийшло слів з інших мов! Ось ти пишеш: «Микола йшов з букетом квітів. Сьогодні він запропонує Валі свої руку і серце». Ох, ці рука і серце! Банально! Сухо! Трафаретно! Освідчувались і п'ятдесят, і п'ятсот років тому, і хто тільки не писав про це. А ти напиши, щоб це було сьогоднішнє освідчення. Знайди такі слова! Уловлюєш, Васю?

— Улов... Зрозумів,— кивнув Риштак і зітхнув.

Рівно через тиждень Василь Риштак сидів на тому самому стільці і з хвилюванням та надією на похвалу слухав, як Іван Матвійович читав докорінно перероблену, осучаснену новелу:

«Був екзотичний вечір. Овальний контур місяця з чітким термінатором лив люмінесцентне світло на навколишній антураж. У вечірньому зефірі — конгломерат пахощів. Але Миколин мінорний настрій був неадекватний ексцитативному вечору. Апатія і абулія переходили в нірвану. Потому наставала пальпітація і настрій з абулічного переходив у турбулентний та імпульсивний. Не заради ж променаду вийшов Микола з дому, а спішив на рандеву з персоною, яку любив на грані адорації. На презент Валі він ніс елегантний букет ароматної флори. Сьогодні він епатує Валю ефектною декларацією на предмет моногамного альянсу з допомогою ланцюга Гіменея...»

Іван Матвійович відірвався від сторінки і вигукнув:

— Оце втнув! Не чекав! І до кінця... в такому ж дусі?

— Ага! — радо кивнув авторноватор, сприйнявши вигук рецензента як щире захоплення.

А рецензент, хитаючи головою, перегорнув аркуш і прочитав кінцівку:

— «Їх почуття були еквівалентні ейфорії, в яких превалювало альтруїстичне бажання консолідуватись.

— Я — прозеліт твоєї версії,— афектно мовила Валя.

— Отже, консенсус? — Микола поклав сенсорну руку на корсаж, а другою гладив елегантну куафюру».

Іван Матвійович добру хвилину мовчав, ошелешено втупившись на Василя. Потім схопився зі стільця і, схопивши голову в руки, закричав:

— Перпендикулярно-о-о!..

Григорій ШИЯН.

ХРОНІКА НОВИН

РОЗВИТОК КОНФЛІКТУ

На запитання кореспондента, як у спектаклі вдалося досягти великої напруги конфлікту, режисер театру Х. Груша відповів: «Це завдяки тому, що конфлікт між актерами розгорівся ще тоді, коли розподілялися ролі».

ЗОЛОТЕ МОВЧАННЯ

Золоте весілля відсвяткували подружжя Христюків. На запитання одного з гостей, як вдалося дожити до золотого ювілею без сварок і скандалів з дружиною, З. Христюк глибокодумно відповів: «Мовчання — золото!»

СЕБЕ ПОКАЗАЛА

Уже через місяць подружнього життя Клава Зозуляк показала чоловікові своє справжнє обличчя. Це сталося після того, як вона ніде не змогла дістати помади, фарб, тіней і пудри для макіяжу.

СПРОСТОВАНЕ ГАСЛО

Ще в застійні роки висунуте партійними лідерами гасло: «Для того, щоб краще жити, треба краще працювати!» — комірник А. Тягайло вважав нежиттєвим і абсурдним. Він на власному прикладі переконав усіх, що для того, аби гарно жити, зовсім необов'язково добре працювати.

НЕВДАЛА СПРОБА

Невдало закінчилася спроба будівельника С. Тютькала за прикладом Петра Першого «прорубати вікно у Європу». При виході з будівельного майданчика його затримала міліція, коли він виносив украдену раму та скло.

СУПЕРЕЧКА ЗАЙВА

На скаргу відвідувача їдальні, що їжа має поганий смак, шеф-кухар К. Тлустяк відповів: «А про смаки не сперечаються!»

КАТЕГОРИЧНА ВІДМОВА

Молодий інтелектуал П. Жмуренко на запрошення своєї нареченої піти на концерт класичної музики відповів відмовою, пояснивши тим, що він категорично не сприймає марксистської теорії поділу суспільства на класи.

НА ХВИЛЯХ ПОЕЗІЇ

З великим нетерпінням шанувальники гумору чекають на вихід чергової збірки поета-лірика М. Зями. Свою любов до його поезії пояснюють тим, що на його вірші гумористи пишуть дуже дотепні пародії.

Черговий хроніker Віталій БУЛАВКО.

м. Київ.

Мал. Ф. ГУЦОЛА

Мал. А. ЮНА

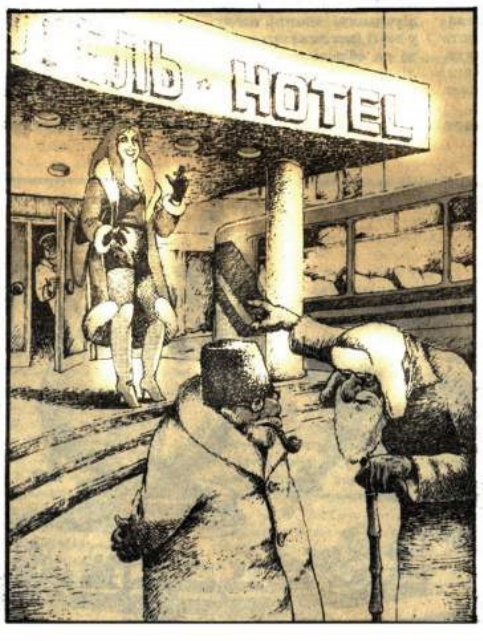

— А все ж таки і в старості, Гаврилович, є свій позитивний бік: СНІДу не підхопимо!..

Мал. В. АДАМОВИЧА

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. В. АДАМОВИЧА

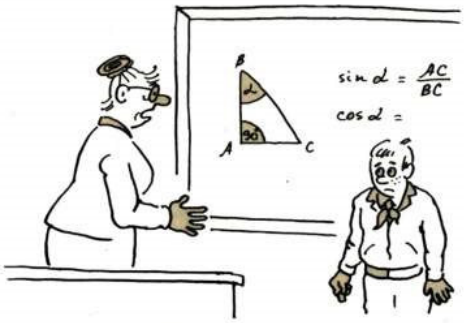

— Не консенсус, а косінус!

Володимир ДУГАР

І ДОСІ ЛАТАЄМО

В яких ми піднебессях не літали,
Куди нас гордість наша не вела!
А нищечком усе дірки латали
На свиті, що давно вже зогнила...

ДЕ СТОЇМО

Було, було, і крізь епохи призму
Тепер життя засвідчує само:
Ставали ми на вахту комунізму,
А нині всі у чергах стоїмо.

ЯКБИ ДОВШЕ ПРОЖИВ

Хвала всевишньому: його до себе взяв.
Бо якби довше на землі прожив,
То, мабуть би, й Кремлівську зірку зняв
І на широкі груди почепив.

ХВИЛЯ ГЛАСНОСТІ

ГУМОРЕСКА

Раніше, бувало, принесеш сатиричне оповідання в редакцію, а тобі кажуть:

— Що це ви, друже, так розмахались шаблюкою? Начальник райвідділу міліції у вас справжній махновець. Директор заводу — чистої води агент іноземної розвідки, засланий для поступової ліквідації підприємства. А секретаря райкому ви зробили удільним князьком... А де це ви бачили у нас наркоманів і повій? Та ще й з вищою освітою, комсомолок! Ви, чого доброго, скажете, що у нас є мафія і рекет. Отже, все гостре треба прибрати, а те, що тупе, зробити ще тупішим.

Нині — картина зовсім протилежна. Читає редактор ваш опус і руками розводить:

— Ну, що це ви, друже, так боязко висміюєте наші недоліки? Гострі кути обминаєте... Адже у нас перебудова, хвиля гласності. Це добре, що ви міністра показали в негативному плані, підсипали йому солі. Але потрібно було б наголосити, що міністр не республіканський, а союзний, показати, що він пов'язаний з мафією. Смажений факт підкинути, сексом підсмачити. Читач таке любить. Та й другорядних негативних персонажів не завадило б додати, щоб посилити сатиричний заряд. Потрібно когось ущипнути з депутатського корпусу, з партійного керівництва, з політбюро. Хоча це і не новий прийом, але поки що діє непогано, інтригує читача...

Приходжу за деякий час до редактора, кажу, що зробив усе, як той велів, закрутив сюжет будь здоров! У моєму оповіданні депутат після засідання йде в «Метрополь», знайомиться з валютною проституткою, а та виявляється його колегою-парламентарієм. Потім я описав, як один командуючий округом вводить у Москву війська. Тоді головний негативний герой оповідання — союзний міністр, який, виявляється, доводиться рідним дядьком зганьбленому депутатові, дає великий хабар у доларах командуючому, і той відводить військові частини під Архангельськ.

— Крім того,— кажу редакторові,— я міцно пройшовся по вашому брату, редакторах, котрі учора вимагали одне, а нині зовсім інше.

А він мені відповідає:

— Ну, ось тепер начебто все гаразд. За винятком «проходки» по редакторах. Тут ви, друже мій, переборщили. Для цього потрібна ще одна хвиля гласності.

Владилен ПРУДОВСЬКИЙ.

м. Запоріжжя.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Телеграфне Агентство Перця

АРХІСКЛАДНЕ ЗАВДАННЯ

Наш кореспондент по Київській області передає: житель міста Богуслава М. Панасевич придбав дорогий японський комп'ютер. З його допомогою він хотів одержати відповідь на питання: чому в місцевому пункті прокату майже неможливо нічого взяти напрокат? кому потрібен такий пункт? за що його працівники одержують зарплату? Але «розумний» комп'ютер, який розв'язував до цього складні математичні задачі, розраховував шахові партії, прогнозував економічні спади і злети, після довгих роздумів загудів і спалахнув синім полум'ям.

З ПАРАШУТОМ — У ЛІЖКО

ОДЕСА. (Кор. ТАП). Мешканці відомих будинків № 8 і № 10 по Балтській дорозі, що належать Одеській шкіргалантерейній фабриці (директор В. А. Кузнец), лягають спати в хутряних комбінезонах і з парашутами. Причиною їхнього дивацтва, як з'ясував кореспондент, є те, що в будинку не діє центральне опалення, відсутні гаряча вода, газ, підлога в кімнатах геть погнила. Тому люди й натягають на себе теплі речі, а зверху — парашути, аби, якщо раптом провалиться підлога, благополучно приземлитися на землю.

ЩЕ ОДНА ЗАГАДКА ПРИРОДИ

РІВНЕНСЬКА область. (Кор. ТАП). Великий інтерес у гостей та місцевих жителів викликає недобудоване приміщення поліклініки в селищі Новорафалівці. Залишене без даху ще тринадцять років тому, воно й сьогодні виглядає так, наче будівельники кинули його на годину, пішовши обідати. І що цікаво: на навколишній території за увесь цей час не виросла жодна бур'янина.

Офіційні особи пояснюють цей феномен близькістю до Рівненської АЕС: оскільки вітчизняні атомні станції найнадійніші у світі (що показав, зокрема, Чорнобиль), то на об'єкті панує виняткова радіонуклідна чистота. Завдяки чому тут не ростуть навіть лопухи...

МАШИНА ДЛЯ ЦУЦИКА

КИЇВСЬКА область. (Кор. ТАП). Не виключено, що незабаром на стіках Броварської станції технічного обслуговування з'явиться оголошення «Якщо хочете мати машину для цуцика — здавайте своє авто до нас». Таке припущення висловив у розмові з кореспондентом ТАП житель Броварів П. Ф Іценко: «Ще в грудні минулого року я здав сюди на капітальний ремонт свій «Москвич-2140». Коли мені видали наряд-замовлення, то в ньому було виписано для ремонту усі деталі. Сьогодні їх немає. Навіть ті, що були на самій машині, подівалися невідомо куди. Незабаром від «Москвича» залишиться тільки кузов, який годитиметься хіба що для буди цуцикові...»

БЕЗРОБІТТЯ НЕ ЗАГРОЖУЄ

МИКОЛАЇВСЬКА область (Кор. ТАП). Спокійно дивиться у «ринкове» майбутнє колектив Єланецького райвузла зв'язку, очолюваний О. В. Федоренком. Щоб убезпечитися від можливого безробіття, адміністрація уклала відповідну угоду з ПМК-103 тресту «Миколаївводбуд», згідно з якою ПМК, прокладаючи водопровідні мережі, пошкоджує телефонні кабелі, а райвузол, не поспішаючи, усуває пошкодження.

Наслідки подібної кооперації відчули на собі жителі села Ольгопіль. Уже другий рік вони скаржаться письмово, що в них не працюють телефони, і рівно стільки ж їм відповідають, що роботи по відновленню телефонної лінії Єланецьким райвузлом ведуться.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

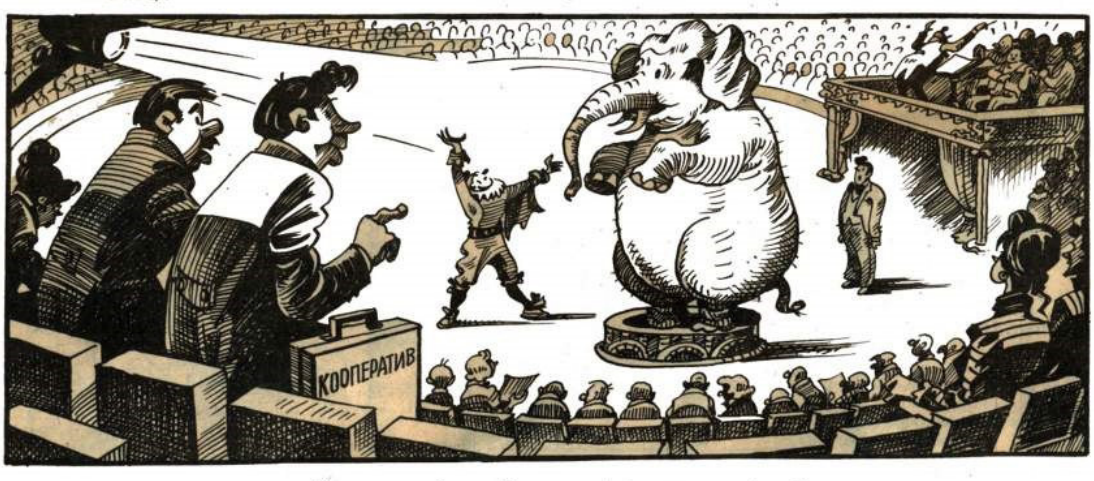

— Уявляєш, скільки б шашликів із нього вийшло?!

ЗАЛОЖНИКА НЕ БУЛО

ЖИТОМИРСЬКА область (Кор. ТАП). Останні дні Коростенем поширюються чутки, буцімто мешканці будинку № 19-Б по вулиці Київській, заселеного два роки тому, взяли заложником голову міськвиконкому товариша Крутька і погрожують не випустити його доти, поки не будуть усунені численні огріхи будівельників з будівельно-монтажного управління тресту «Коростеньбуд».

— Нічого подібного не було,— заперечив особисто сам товариш Крутько, прийнявши нашого кореспондента у своєму кабінеті. — Скажу більше: днями названий об'єкт відвідала чергова комісія, члени якої благополучно повернулися до своїх робочих місць, навіть не пообіцявши мешканцям будинку нічого конкретного.

ПРИВАТИЗАТОРИ З ДРАБОВА

У своєму фейлетоні з Драбова я хочу оспівати тамтешню приватизацію.

Все інше, що відбувалося протягом останніх двох років на очах замордованої будівництвом світлого майбутнього громадськості цього невеликого районного центру на Черкащині, я уже оспівував.

У фейлетоні «Терорист із Драбова» («Перець», № 23 за 1990 рік) оспівав той фанатичний напір — який можна порівняти хіба що з бурхливим натиском оскаженілого від кохання старого орангутанга на юну особу з сусіднього дерева, котра не відповідає взаємністю,— той фанатичний напір, із яким місцева верхівка переслідувала журналіста районної газети Миколу Харченка за його викривальні виступи.

У фейлетоні «Привіт із Драбова!» (№ 10 за нинішній рік) оспівав фортифікаційні таланти тієї ж районної верхівки, завдяки яким вона швидко і майстерно побудувала кругову оборону від писак-критиків і знову відчула себе спокійно та впевнено.

Чому? Вочевидь, я чогось недозрозумів, не інакше. Чогось недозбагнув. Щось недооспівав.

Довелося мандрувати до Драбова утретє. Недарма ж кажуть: бог трійцю любить. І точно — саме ця поїздка й розкрила те найголовніше у житті драбівських керівних функціонерів, що якраз і треба найголосніше оспівувати.

Це найголовніше — приватизація.

Отже — оспівую. Почну з найсвіжіших подій.

Заступник начальника районного управління сільського господарства Михайло Олександрович Матинченко вирішив добитися нових успіхів у роботі. На власній присадибі. А вирішивши, добув у підлеглих йому господарствах — шляхом хитромудрих документальних фальшувань — потужний трактор, новий тракторний причеп, новий тракторний двигун, акумулятори, а для надійного забезпечення при допомозі цілющих медів довголітньої бадьорості у присадибних трудах — іще й кілька вуликів із бджолами. І все це, зауважте, методом цілком безоплатного уривання.

Матинченкова приватизація знайшла повну підтримку в депутатському корпусі Драбівської селищної Ради. Позаяк до того корпусу входять в основному різного рівня керівники, то вони дали рішучу відсіч домаганням обласної прокуратури одержати дозвіл на притягнення аграрного заступника — а він до того ж народний депутат! — до кримінальної відповідальності. Так і записали: «Не давати згоди на притягнення...» Самотній голос протесту роботяги з місцевого приладного заводу Олександра Бабича, який іще й жбурнув на стіл голови Ради І. В. Осадчого свій депутатський мандат, просто пропустили повз вуха. Воно й зрозуміло: роботяги до числа приватизаторів не належать.

Приватизація — привілей обраних.

Таких, як П. В. Зубко — багаторічний перший секретар райкому партії, а нині — голова районної Ради і, само собою, райвиконкому. Як колишній голова, а тепер заступник голови райвиконкому В. А. Бут. Як голова райплану Г. Г. Матвійчук. Це ж вони укупі з іншими керівними достойниками запросто приватизують легкові машини — у той час, як рядові драбівчани непорушно стоять у непорушних чергах.

Це ж вони, а також заступник голови райради В. О. Лугина, заступник голови райвиконкому В. М. Скорик, недавній перший секретар райкому В. І. Омелюх енергійно займаються забезпеченням себе і своїх друзяк модерними меблевими наборами. Прямо зі складу. Розштовхуючи очманілих від такої бурхливої приватизації покупців, що юрмляться довкіл у безнадійному очікуванні бодай хоч якоїсь табуретки.

Це не роботяги пустили наліво вісімдесят вісім кольорових телевізорів, призначених для колективу приладного заводу. Сам лише В. І. Омелюх — тодішній партійний ватажок — відхопив шість і обдарував ними симпатичних йому особисто людей. Він же розвинув бурхливу діяльність, розохотившись купити за безцінь у селі колгоспний будинок, де жив колись як голова правління, причому оформивши гендль начебто спеціаліст сільського господарства. Хоча вже мав у райцентрі чудову «керівну» квартиру.

Це той же районний лідер П. В. Зубко тимчасово приватизував аж дві будівельні бригади для ремонту свого особняка. Й не без його відома облаштував шахрайську приватизацію двоповерхового котеджу завідуючий райфінвідділом М. С. Шиятенко.

І — знову ж таки — не для драбівських робітників і колгоспників у сусідньому Золотоніському районі, побіля села Чапаєвки, ударно зводяться таємничі дачі. Куди невпинним потоком пливуть будматеріали із Драбова...

Приватизація триває. І триватиме, доки в районній Раді з п'ятдесяти п'яти депутатів засідатимуть сорок вісім(!) керівних діячів, пов'язаних спільними звитягами у розвалі економіки району і в забезпеченні квітучого життя для самих себе. Триватиме, доки не кінчиться приватизація влади, проведена все тим же випробуваним колом ковалів власного щастя.

Триватиме, незважаючи на найсуворіші прокурорські представлення — а їх уже назбиралося чимало,— аж поки не почне давати оцінку вибрикам районних приватизаторів Черкаська обласна Рада. Поки що ж вона перебуває у стані дивовижного заціпеніння і бажання скористатися владою чомусь не демонструє.

Може, тому, що й там вона — влада — приватизована?

В. ЧЕПІГА.

Черкаська область.

Малюнки С. ФЕДЬКА

ФРАЗИ

● *І я виступав би за соціалізм, якби мав можливість хоч раз у рік їздити в капкраїни!*

● *Вміння виглядати молодою приходить з роками.*

● *Все, що створене народом, повинно бути надійно від нього захищено!*

● *Мало мати право вибору, треба ще мати вибір.*

● *Усе в наших руках, тільки влада — в Івана Івановича*

Олександр ПЕРЛЮК.

Мал. С. ФЕДЬКА

Ополоник на Монмартрі

Тепер за кордон змотатися — все одно, що порося в сусідньому селі купити. Перепон ніяких. Як за вільного економічного простору. Ніхто й не кувікне.

Отож кинув для налагодження ділових контактів кілька друшляків у валізу — і гайда, як купець Афанасій Нікітін за три моря, із життям ринковим знайомитись... Аби потім і собі легенди про краї чужоземні розповідати: на Заході, брати, все є...

А чого ж йому не бути? Коли там — бізнес. І спільний ринок. Хто що виробив чи вторгував — те на прилавок і виклав.

Однак у бізнесу — свої закони. І своя кон'юнктура. Не вивчивши якої, з дому краще й не витикатися. Засміють і в дурні пошиють. Міжнародні...

Захотіло, скажімо, керівництво київської оптової бази «Укргосторгу» порадувати своїх землячків імпортними телевізорами та відеосистемами. Що ж, у добрий час вам, племінники Меркурія.

А тут одразу — і партнер зарубіжний вигулькнув. Ударили по руках — і бартерну угоду склали: ми вам відики, що в нас скрізь, як ширнепотріб, валяються, а ви нам...

От в обмін на сімдесят два телевізори, сімдесят відеосистем та ще якихось п'ятсот шарфів фетрових і попливло за ворота бази... триста сімдесят тонн емальованого та алюмінієвого посуду — на загальну суму понад сімсот тисяч народних карбованчиків.

Е...е...е... А де ж ми, по чергах знедолені, тепер тих м'ясорубок та ополоників наберемося? Не пхатися ж, зрештою, по те кухонне причандалля аж на самісінький Монмартр чи якесь авеню. Про імпортні телеки та відики, звичайно, й мріяти не доводиться. Тим паче, що більшу частину з них, як стало відомо, госпторгівці між собою поділили... Ось так, просто і з почуттям виконаного обов'язку, розпорядилися нашим добром столичні бізнесмени...

А про каструлі та чайники, які, здається, вже безповоротно позникали з наших госпмагів, хай ниньки уряд думає. Та ще народні депутати на своїх галасливих сесіях. Позаяк стратегічної програми по виходу на світовий ринок — також ніякої.

Зате ділових людей вистачає. Як мошви на болоті. Краще б товару стільки було. Конкурентноспроможного. А не сировини до нього. Із якою, як свідчить практика, ми теж по-розумному вторгнутись не можемо. А всеньку на торжище світове тягнемо. І гендлюємо. В ім'я миттєвої вигоди та чиїхось валютних амбіцій...

Отож торгівля із Заходом у нас процвітає. На повну котушку. Але переважно, за свідченням правоохоронної статистики, як грабіжницька. Хоча, хто кого грабує, попервах і второпати важко. Чи ми самі себе, чи нас, спекулюючи на нашому ж безпросвітному неуцтві в галузі торгівлі, чи то пак — маркетингу. А швидше — і те, й інше разом.

Проте нашому рядовому споживачеві від цього не легше. Йому товар подавай. Хоч який. А не картку споживача щомісяця й талон на чоботи на весь перехідний до ринку період. Оскільки до отого обіцяного ринкового раю дехто може, вибачайте, і не дотягти...

Якщо, звичайно, вести зовнішню комерцію так, як її повели донецькі умільці з торгового центру «Белый лебедь» та універмагу «Радуга». Ці неоціанти уклали з американською фірмою «Фотон Бартер Груп» угоду на продаж заготовок до алюмінієвих столових ложок. І продали їх. П'ятнадцять з половиною мільйонів штук! Замість того, щоб своїми світлими головами подумати: а що ж ми, славні козаченьки, та й уторгували? Тонна ж алюмінію за міжнародними цінами куди дорожче коштує, аніж будь-які вироби чи навіть заготовки з нього...

Зате в Донбасі тепер шахтарям і борщу посьорбати нічим. А втім, це ще не біда! Був би сам борщ. Біда стряслась на Вінниччині. Там вже і води з криниці нема чим колгоспному селянству витягти. Бо вінницький універмаг також, бачте, зі своїм товаром на міжнародний ринок захотів випертися. От під цей прем'єрний вихід і загуркотіло туди з нашого ринку внутрішнього аж сто десять тисяч відер оцинкованих і тисяча таких же ванн. Начебто під зустрічний товар. Якого ніхто, правда, у самій Вінниці так і не побачив...

Як, до речі, не бачимо ми у себе в столиці вже й звичайних курячих яєць. І навряд найближчим часом побачимо. Бо гонитва за доларами для керівників «Київптахопрому» виявилась куди престижнішою, аніж благополуччя своїх же співвітчизників.

Але й голландські бізнесмени із фірми «ВЕКО ФУД Інтернейшн», з якими побратались на діловій основі наші курячо-півнячі монополісти, теж виявились хлопцями меткими. І угоду на постачання до своєї країни тюльпанів двадцяти мільйонів яєць від наших несучок склали так хитромудро, що кожне експортоване яйце обійшлося для нашої суверенної і вже незалежної України... аж в одну копійку.

Ну, як тут не кукурікнути?! Від розпачу. Що десь пусто, а десь — густо. Але густо, звісно, не в нас. А на Заході. Куди минулого року тільки Мінторг та Укоопспілка за квотами Кабінету міністрів відмотали понад вісім мільйонів метрів тканини та на вісім мільйонів карбованців шкірсировини, та відкачали ще ціле озеро олії...

Однак, попри це, прилавки наших магазинів імпортними товарами так і не поповнились. І дивуватись тут нічого. Бо там, де за кілька відеокасет сплавляють за рубіж тисячі кубометрів лісу, новісінькі трактори, женуть отари овець, як це, до речі, зробили деякі господарства Берегівського району Закарпатської області, там ніколи, повірте, не буде густо.

А буде пусто. Як сьогодні на прилавках наших магазинів.

М. ВАВІРОВСЬКИЙ, Ю. ІЩЕНКО.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Я ж давав установку співати!..

БАЙКИ У ЧОТИРИ РЯДКИ

ДЕМОКРАТІЯ

Вовк товкмачить Вовченятку
Демократіїази:
— Дай побігати спочатку,
А вже потім — загризи!

ХТО КОГО?

Лис Куріпку заспокоїв:
— Що, диктатор я хіба?
Буде в мене із тобою
Політична боротьба!

ЧЕСНО Й ОДВЕРТО

— Хочу гласності і правди! —
Муха писнула Джмелю.
Той погодився:
— Бога ради...
Зараз я тебе вжалю!

ДОСЛУЖИВСЯ

— Де голки твої розкішні? —
Запитали Їжака.
— Та... служу тепер в Лисички
На посаді Колобка!

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Яка бійка, товаришу капітан! Це звичайний бартер: я — йому, він — мені...

ЧИ БУВ М. В. ЛОМОНОСОВ КОЗАКОМ?

Оскільки річ піде про історію, то відразу слід зазначити: наша історія, якщо можна так сказати,— найісторичніша у світі! Куди тим римлянам і єгиптянам!

У них як? Чу, захотів, приміром, імператор Гай Калігула свого улюбленого коня зробити сенатором... Історики — перо в чорнильницю і записали: «...був такий факт...» І вже нічого не поробиш. Факт залишається фактом. На всі віки.

У нас — не так! Хе! У нас так просто історія не пишеться.

У нас — прийшов, скажімо, до влади новий вождь... Ми портрети попереднього з цвяхів — смик! І в закуток. Тільки захурчало! Повні груди повітря набрали і: «Вра-а-а! Ура-а-а! Батьку наш і спаситель! Нарешті дочекалися! А ваш попередник сякий і перетакий...»

А історики як заметушаться! Як це так?! Новому правителеві усі «вра-а-а!» кричать, а ми... ще попередньому «вракаємо».

Так можна і «доврякатися».

Одне слово, перо — в чорнильницю... Шкряб, шкряб, шкряб... І учора була одна історія — сьогодні інша. Учора були одні історичні фігури — сьогодні вони вже не історичні.

Одне замовчувалося, інше фальсифікувалося, ще інше зовсім викреслювалося.

І як результат — в нашій історії сьогодні виявилося стільки білих плям, що іноді вона нагадує білосніжну Антарктиду.

Та ось нарешті ми зробили крутий поворот і вийшли на дорогу національного відродження. Почали чухати лоби і згадувати, «чиїх батьків ми діти». А з трибуни нашого парламенту депутати навіть запропонували назвати Україну козацькою республікою. Бо паростки нашої державності — саме там.

І, можливо, фахівці скажуть, що це не зовсім так. Але ніхто не стане заперечувати, що славне запорозьке козацтво вписало власні сторінки в історію України.

Тож, вирушаючи на Дніпропетровщину, мені, зрозуміло, захотілося побувати у Нікопольському районі, на території якого колись знаходилося аж п'ять Запорозьких Січей: Томаківська, Базавлуцька, Микитинська, Чортомлицька, Нова. Та коли перед цим я взяв до рук грубезний том «Історія міст і сіл УРСР. Дніпропетровська область», який готував солідний науковий колектив Головної Редакції Української Радянської Енциклопедії АН УРСР, то довго не міг знайти отих «славних сторінок». У книзі, де майже тисяча сторінок, можна було прочитати про те, скільки на Нікопольщині колгоспів і радгоспів, яка площа сіножатей і пасовиськ, скільки вирощується кукурудзи на силос, скільки сіється озимини і соняшнику, скільки на фермах мукає корів і рохкає поросят... А про оті п'ять Січей — тільки один узагальнюючий абзацик: «Нікопольщина має славну історію. Тут було розташовано Запорізьку Січ, тут формував свої полки Богдан Хмельницький, звідси повів їх на боротьбу з польською шляхтою. В селі Капулівці зберігається могила кошового отамана війська Запорізького Івана Сірка. В дні святкування 300-річчя возз'єднання України з Росією на ній встановлено погруддя Івана Сірка».

Оце і вся «славна історія». Далі пішло: «Буремні роки першої російської революції...»

«У академіків може бути своя думка, а у нащадків козаків — своя,— вирішив я і все-таки поїхав до Нікополя. — Де, де, а там, зрозуміло, не могли забути слави пращурів. Там живі і легенди, й перекази... А скільки цікавих експонатів можна побачити у місцевому краєзнавчому музеї! Отам справжня історія!»

— А наш музей на ремонті,— охолодили моє передчасне захоплення нікопольці, коли я ступив на їхню землю.

— Давно?

— Та вже друге десятиліття...

— І оце за такий час не можуть відремонтувати!

— Не можуть...

— А експонати?

— Не так давно виставили у колишніх солдатських казармах. Там тимчасово знайшли все-таки притулок для музею.

Я стояв перед «тимчасовим притулком» і тер очі. На фасаді висіла табличка «Краєзнавчий музей імені М. В. Ломоносова».

— То невже і Михайло Васильович був козаком? — аж вихопилося у мене.

— Козаком Ломоносов не был,— пояснив мені директор Костянтин Іванович Швидков. — Он был первым русским краеведом. Вот поэтому музей и носит его имя. Во всяком случае мне так объяснили...

— Сьогодні, коли про козацтво багато говорять і пишуть, для вашого музею, мабуть, настали благодатні часи. Музей багато може зробити для національного відродження...

— Вы можете ознакомиться с экспозициями. Если после этого будут вопросы — я к вашим услугам...

Те, що я був розчарований побаченим, писати не буду. П'ять Січей, мабуть, могли зайняти в залах набагато достойніше місце. Я розумів, що «тимчасовий притулок» — є тимчасовим притулком. Але хотілося ь дізнатися у Костянтина Івановича хоча б про плани, як уявляється майбутнє музею. Адже сьогодні вже здається, інші часи...

Та К. І. Швидкова «к моим услугам» вже не було.

— Поїхав до міського відділу культури,— повідомила мені чергова.

— Був оце перед вами Костянтин Іванович, був,— заспокоїла мене завідуюча міськвідділом О. М. Головко. — Повідомив про ваш приїзд... А взагалі, я гадаю, сьогодні про музей писати не треба. Зараз значними темпами ідуть реставраційні роботи старого приміщення, зроблено прибудову, підприємства міста допомагають матеріалами...

І ви знаєте, я вже збирався відкласти перо вбік, та побував біля старого приміщення і знову побачив табличку «Реставрація музею імені М. В. Ломоносова». І подумалося: можна побудувати музей, можна нагорнути курган козацької слави. можна поставити на місці кожної Січі пам'ятний знак (що, до речі, зроблено сьогодні). Та цього замало.

У дні святкування 500-ліття козацтва нікопольська газета «Південна зоря» справедливо писала: «...важливо, щоб не кам'яні брили, а наша пошана до сивої давнини, наше прагнення зібрати по крихітці, осмислити і систематизувати історію козацтва були справжнім пам'ятником славній минувшині. Важливо, щоб ми і наші діти зуміли винести урок з минулого заради світлого майбутнього, важливо. щоб ще при нашому з вами житті була віддана справжня шана нашим пращурам, тим, хто величався козаком, хто над усе ставив людську гідність, хто шанував волю і незалежність, хто не зазіхав на чуже, але вмів надійно постояти за своє...»

А щодо М. В. Ломоносова, то він теж говорив, що треба цінувати своє.

М. ПРУДНИК.

Дніпропетровська область.

Перченя

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Малята, розфарбуйте цей малюнок самі.

БУДЕМ? БУДЕМ БИТЬ!

Хочете вірте, хочете ні, а я даю на відруб великий палець лівої ноги, що як не сьогодні, то завтра, а як не завтра, то найближчим часом наше суспільство таки стане на правову стежку. Це вже як пить дати. А правова стежка — це така штукенція, коли усі рівні перед законом: і голова колгоспу, і конюх, і міністр, і слюсар третього розряду, і... Одне слово, абсолютно всі, крім тих, звичайно, кому закон не писаний.

Щиросердно зізнаюся: особисто мене грядущий диктат права дещо лякає, хоча, якщо розібратися, правова стежка (чи дорога) — це дуже здорово і дуже цікаво. Мені, скажімо, цікаво: а як же тоді житимуть ті, хто плювати хотів на всі закони і будь-яке право бачив у гробу в білих тапочках, бо по-їхньому правий той, у кого більше прав, більше знайомств і, зрештою, більший кулак? Таких у нас хоч греблю гати. От за них мені й лячно: чи приживуться в нових умовах і як це відіб'ється на їхньому здоров'ї.

Он директорові радгоспу «Восход» Скадовського району Херсонської області Володимиру Леонідовичу Карасю уже стало погано.

А діло як було: робив він, робив, усією силою своєї директорської влади утверджуючи радгоспний лад,— аж раптом візьми та й потроп йому під гарячу руку тесляр того ж «восходящого» радгоспу В. З. Дулько. Ну, директор, будучи не в дусі і, як уже мовлено, з гарячою рукою, візьми та й уріж підлеглому, а потім ще об дошки візьми його та й гепни. Не до смерті, правда — лише до ступеня легких тілесних пошкоджень, але зате при свідках, а потім цей факт засвідчила ще й судово-медична експертиза.

Тут Дулькові слід було б, мабуть, упасти на коліна й молитися, що все так гарно обійшлося, бо бувало й так, що якийсь неборака, потрапивши під ту ж гарячу директорську руку, не дораховувався ще й кількох зубів. При цьому Карась, виявляючи неабияку чуйність до об'єкта своїх бойових звитяг, від усього серця давав пораду:

— А тепер, якщо хочеш, можеш іти й жалітися куди завгодно...

Дулько, на відміну від інших — мудріших контактерів із директорованими кулацюрами — вирішив скористатися з батьківської поради. Він іще не знав, що то була, сказати б, алегорія. Отож легко ушкоджений тесляр і пішов скаржитися.

Спершу звернувся до голови радгоспного профкому В. У. Борового, а коли той перелякано відмовився вступати у розбірку із самим директором,— він візьми та й накатай заяву аж на ім'я прокурора Скадовського району.

Запахло смаженим. Та, як з'ясувалося, тільки не для Карася. Хоча все було чин-чином: на місце виїхав дільничний міліціонер, і прямо в кабінеті директора, у його присутності і під його ж суворим наглядом свідки заходилися писати пояснювальні. Мовляв, чи п'яний був Дулько, а чи тільки з похмелюхи — не відаємо, але запах спиртного наче й чули. Очевидно, для прокурора району радника юстиції Г. Ф. Меркуша цього виявилося цілком достатньо. І Дулько отримує відтіпну:

«Ваше заявление проверено в прокуратуре Скадовского района. Установлено, что 22 июня 1991 года Вы находились на рабочем месте в нетрезвом состоянии, отказывались от выполнения задания... На требование директора совхоза Карася В. Л. покинуть рабочее место, Вы ответили нецензурной бранью, оскорбили его, приведя в состояние сильного душевного волнения. В этих обстоятельствах Карась В. Л. ударил Вас, не причинив расстройства здоровью. Следователь прокуратуры не нашел в действиях Карася В. Л. каких-либо нарушений...»

До речі, цей вердикт, винесений прокурором, не був аргументований ні освідченням Дулька на предмет сп'яніння, ні іншими компроматами. Все шилося білими нитками з явними підтасовками та перекручуванням фактів. У прокуратурі мені переконано заявили, що це буцім «корзинна справа». Що там, мовляв, немає в чому розбиратися.

Отож у цьому диво-підсумку вийшло так, начебто мордобоєць-директор — трохи не потерпілий, зате Дулько — злісний порушник трудової дисципліни. І рішенням радгоспного профкому (керівник якого так наполохався, коли тесляр звернувся до нього по допомогу) Дулька повністю позбавили річної натуроплати. Нічого, мовляв, попадатися під гарячу начальницьку руку.

А що ж із Карасем? А нічого страшного. Незабаром після того, як тесляр Дулько приїв директора «в состояние сильного душевного волнения», той без зайвих клопотів і ускладнень «за станом здоров'я» складає свої повноваження і емігрує до районного центру, де й знаходить морально-політичний притулок. Той притулок знайшовся у власному особняку, возведеному за роки директорування подалі від очей односельчан. Чого, питається? А того, що в селі Птахівці Карась мав непоганий радгоспний будинок. Але на прощання, викупивши у радгоспу за безцінь, він презентував його... рідній тещі. Ну, й себе не обділив, прихопивши легкового автомобіля, виділеного для премірування передовика виробництва. І цього разу все залишилося шито-крито, бо, як у селі говорять, кожен беріг своє корито. В тому числі й районна прокуратура.

Тепер, кажуть, В. Л. Карась шукає (а може, і знайшов) підходящу керівну роботу. Аби й далі при допомозі вилущування чужих зубів торувати шлях до свого світлого майбутнього. Тільки от мені лячно за нього: а що як та дорога колись усе-таки перетнеться з правовою стежкою?

Втім, поки що це Володимирові Леонідовичу не загрожує. Отож на моє запитання: то що, будемо й далі робити те ж саме,— він цілком упевнено відрубав:

— Будем, будем бить!

В. КОЗОРІЗ.

Херсонська область.

Мал. С. ФЕДЬКА

Сказиться можна!

ОТАКА МУЗИКА

Слабувато ми входимо в ринок. Без розмаху. Без фантазії. Ціни зафугувати до висот позахмарних — це ще не все. Наші й не до такого звикли. Нічим ти їх не приб'єш. Сталін он хотів голодом виморити — і то осічка вийшла. А тепер — тим більше, суверенітет, ренесанс, демократія! Грамотії стали. Хлібом не годуй, а дай газету почитати.

Ну, то й нате, читайте! Читайте «Правду», читайте «Советскую Россию», читайте «Мегаполис-Экспресс». Читайте — донесхочу. А з українськими виданнями — звиняйте, братці. З папером нині «напряжонка».

Що, знову — «рука Москви»? Та таки трохи є: розгнівався, бач, на нас «старший брат» за той флот Чорноморський, будь він неладен. Але Москва Москвою, а й наш брат-«хахол» (українцем його назвати якось язик не повертається) теж не дрімає: заправивши за свої послуги уп'ятеро більше комірного, Міністерство зв'язку зробило банкрутами навіть ті газети й журнали, які донедавна все ще не втрачали надії якось протриматися на плаву». Бандитизм очманілого від вседозволеності монополіста? Чи — більш елегантна, з тонким смаком задумана операційка? Як би там не було, а захід гідний того, щоб його прийняло на «ура» все брежнєвсько-сусловське воїнство.

Незрозуміло тільки одне: чому — саме вп'ятеро? А не, скажімо, вдесятеро чи вдвадцятеро? Адже тоді процес, як подейкував Михайло Сергійович, пішов би ще веселіше. І ми з вами, дорогі співгромадяни незалежної республіки, вже сьогодні дізнавалися б усю правду про себе виключно зі сторінок «Правды» та інших не менш прославлених своєю об'єктивністю видань.

А ось іще отакий варіантик. Привид госпрозрахунку, який тинявся нині не тільки взагалі по Європі, а й серед нас, грішних, вже скоже забрів і до храму культури. Зокрема, до музичних та інших мистецьких учбових закладів, що, як відомо, раніше всю дорогу були на дотації. Отже, тепер, якщо ти бажаєш, щоб твоє любе чадо навчилося фуги Баха вибренькувати, різьбити по дереву чи в балеті художньо підстрибувати,— викладач тисяченьку за місяць! Задоволення, доступне хіба комерсантові з великої дороги. А всім іншим нічого й рипатися. Ото ніж на сольфеджіях дефіцитні джинсухи протирати, нехай краще наші нащадки «тусуються» в підворітнях. Там вони всього навчаться.

Браво! Аби підрізати крила духовному відродженню нації, більш нічого вигадувати й не треба. Кому ж стрельнула в голову така геніальна ідейка! Отже, нікому іншому, як таки нашому рідному урядові, котрий своєю постановою від 13 вересня 1990 року милостиво передав право обликомкомам самим встановлювати розмір платні за навчання у вищезгаданих закладах. І в цьому світлі вельми непереконливо звучав коментар заступника голови Кабінету міністрів С. В. Комісаренка про те, що ніхто, мовляв, переводити на госпрозрахунок оті школи й не збирався, що все це — місцева самодіяльність і що уряд віднайде потрібні кошти. Дайто, звичайно, боже! Але не дає спокою думка: а чом би нам не поправити наш бюджет за рахунок додаткового обкладання податками кожного телевізора, радіоприймача й радіоточки, кожного, нарешті, вікна і дверного вічка у наших квартирах? Хочеш щось чути, щось бачити — плати! І то по стільки, щоб тобі ні очей розплющувати, ні вух відтуляти вік не хотілося!

В. БОЙКО.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

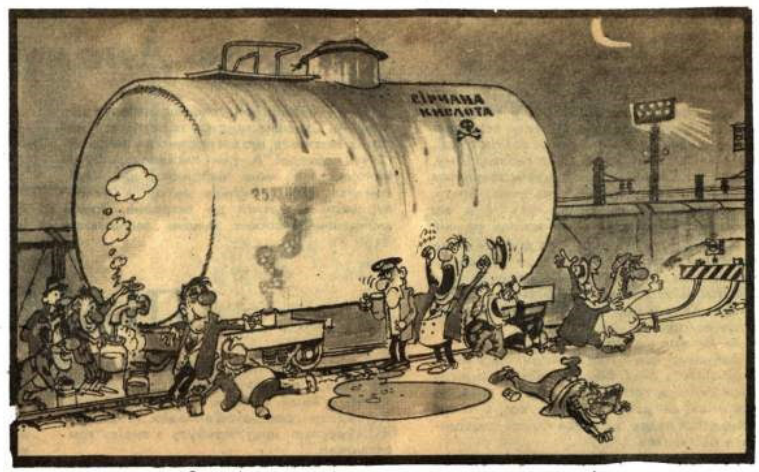

— Заждіть, хлопці,— тут, здається, не спирт!..

ІРОНІЧНІ ФРАЗИ

- *Від світлого майбутнього ніхто не застрахований.*
- *Скільки натворили на одному ентузіазмі!*

П. ОЛЕКСАНДРЕНКО.

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. О. КОНОВАЛЕНКА

— Може, хоч тепер водії гальмуватимуть перед переходом!..

КОРОТКО КАЖУЧИ

- *Щоб краса врятувала світ, треба спочатку врятувати красу.*
- *Обережно: образ ворога не спить.*

Микола ПРАВ'ЯК.

ДЕ КАЗНА?

Автобусів звикли чекати
Чи в спеку, чи в дощ — все одно;
Хоч їде порожніх багато,
Та напис на всіх: «Заказной».

В той напис помилочка вкралась:
Там «за» слід окремо писать,
І всі б тоді люди дізнались—
Вони ЗА КАЗНОЮ спішать.

Все ж думка бентежить тривожна:
Ніхто, де казна та, не зна...
І як оті рейси порожні
Витримує наша казна?!

Василь СТОЛЯРЕНКО.

●

ЗВАЖИВ

Гніда господаря хвалила:
— Щоб добре я йому служила,
Щодня вівса мені несе,
На запашній траві пасе,
Не забува і про сінце...
Єдина вада в нього — це:
Як запряже — бере лозину
І боляче чухрає спину.
Невже без неї б він не міг?!
Її терпіть не можна, вражу!..
Почувши це, господар зважив:
Лозину геть — узяв батіг.

Петро ГРИШКО.

— Іди віднеси аліменти...

ГОСПОДАР З ТОРБИНОЮ

Особливо я категорично не поділяю тих тривожних прогнозів, що, мовляв, нам загрожує продовольча криза. У нас усе є і живемо ми в повному достатку. Принаймні, точно знаю, що в Чопі овочі не потрібні, м'ясо — також.

Може, це трохи дивно виглядає, але три роки тому, коли ще прогнозів не було, я думав зовсім інакше. Разом зі мною так думало іще кілька десятків чоловік. Отож думали ми, гадали, та й вирішили створити агрокооператив «Глорія». Зареєстрували його при Ужгородській райспоживспілці, начебто й виділили нам 15 гектарів землі.

Саме «начебто», бо, як згодом з'ясувалося, у головці Чопського міськвиконкому тов. Сулими, який мав підписати акт на землекористування, свій погляд на розвиток кооперативного руху, вельми відмінний від законів, прийнятих республіканським урядом.

Отже, за тов. Сулимою, кооператив «Глорія» має право на існування. Але:

висаджувати овочі і квіти у відкритий грунт йому не можна;

будувати плівкові теплиці не можна;

спорудити легкорозбірний свинарник на 300—500 голів не можна;

закупити пасіку на 150 бджолосімей і розмістити його на майданчику не можна;

розбити сад для пасіки не можна;

створити плодорозсадник не можна.

А коли стільки «не можна», то як вирощувати продукцію і виробляти м'ясо? Виходить, усе це не потрібно?

Внаслідок такого ставлення десятки тисяч карбованців, узятих в кредит і вкладених у будівництво, заморожені, і членам кооперативу час брати торбини в руки і йти на всі чотири вітри.

Хоч тут — повна свобода. Як-не-як, земля наша, ми на ній господарі.

Закарпатська область.

Б. ТАГАН.

РЕАЛІЗМИ

Перехідний період: від грандіозних ідей — до малих підприємств.

Маємо велике багатство — комп'ютер, здатний підрахувати, наскільки збідніли люди.

Прийшов до влади — щоб тупцювати на місці.

Кому багато дано, той приватизує ще більше.

Чи варто платити зарплату, коли гроші нічого не варті?

Правила не існують для тих, хто живе за винятками.

Першу скрипку грає той, хто має банк НОТИ.

Нез'ясований парадокс: папір стає все дорожчим, а надруковані на ньому гроші — все дешевшими.

Олег СЕІН.

Астрологічна служба Перця

КОЗЕРОГА (22 грудня — 20 січня) очікують непередбачені витрати.

ВОДОЛІЯ (21 січня — 19 лютого) знайде нарешті те, що так довго шукав.

РИБИ (20 лютого — 20 березня) одержать підтвердження в тому, що їх палко кохають.

ОВЕН (21 березня — 20 квітня) зуміє оцінити справжню дружбу.

ТІЛЕЦЬ (21 квітня — 21 травня) відкриє в собі новий талант.

БЛИЗНЮКИ (22 травня — 21 червня) переможуть конкурентів.

Студія Аномальних Явищ

Іван Едуардович Шаранда не страждав на жодний з комплексів. Йому не вмикалися привиди, його не мучили галюцинації, і взагалі із психікою все було гаразд. Тому, коли він помітив це, то одразу ж звернувся до нашої Студії аномальних явищ. Бо те, що трапилось, не вкладалося ні в які усталені поняття, ні в які логічні рамки.

А трапилося ось що. Його дружина, яка завжди, коли він повертався з роботи бодай з невеликим запізненням, зустрічала зловісним запитанням: «Де ти швендяв?», цього разу йому радісно посміхнулась і повідомила:

— Вечеря на столі!

Звичайно, від таких ласкавих слів йому потемніло в очах. Він хитнувся, наче після двох склянок горілки, і дивом не впав, бо схопився за дверну ручку, котра і так трималася ледве, а тут зламалася і покотилася під канапу.

Іншим разом дружина в'їхала б йому цією ручкою по пиці і ще б обізвала п'яндигою. А тут, знову ж таки з радісною посмішкою, ніби нічого й не відбулося, сказала:

— Не звертай уваги, любий, то все дрібниці. Ручку все одно треба було мінять. А ти мий руки і — до вечері. Я твої улюблені котлетки приготувала.

Наче у кошмарному сні, поплентався він у ванну. Страшна підозра підкотилася до горла. Невже те, що він прочитав у вечірній газеті, правда? А там писалося, нібито інопланетяни, яким набридло, що наші земляки відмовляються летіти з ними, вирішили вдаватися до хитрощів. Вони, забираючи з собою землян, залишають натомість двійників, тобто своїх, але тютільку в тютільку подібних на тих, що летять з ними. Мабуть, тут, вирішив Іван Едуардович, саме отой випадок... Підмінили! Підсунули іншу, прибулу з якоїсь там галактики...

А тим часом жіночка так і розсипалася в ніжностях, називала його різними пестливими іменами, припрошувала їсти-пити. І не примушує, як завжди, помити після себе посуд, а, навпаки, ще й пропонує помінять йому тарілку на чисту.

І зовні наче не дуже змінилася. І руки її, їх важку силу не раз на собі відчував, і груди — дев'ятого розміру, не переплутаєш! А — не вона. І слова не її, і погляд — сама любов і відданість!..

— Втомився, бідненький? — заглядає у вічі. — Підн, лягай,— каже, мов медом по губах.

І це замість:

— О, вже улігся! Додому приходиш тільки жерти і спати!..

ПІДМІНА

Удосвіта, коли дружина (чи її двійник) ще спала, Іван Едуардович вислизнув з квартири і примчав до редакції. На його щастя, провідні фахівці нашої Студії аномальних явищ Сухенький і Неосяжний виявились на роботі: вони завершували один дуже важливий експеримент, і тому наукова дискусія, що розпалилася між ними пізнього вечора, ще не закінчилась.

Розповідь Шаранди одразу примусила обох забути про розбіжність у поглядах на деякі ненаукові проблеми.

— Ще один доказ того, що нами інші цивілізації таки цікавляться,— урочисто сказав Неосяжний.

— А справді-бо,— погодився Сухенький. — Протягом одного лише тижня стільки повідомлень на одну тему! Продавщиця овочевого магазину за цілу зміну жодного разу не вилялась. Її колеги хотіли навіть їй психбригаду викликати. Начальник жеку раптом усіх підлеглих став називати на ви. Що тут почалося! Деяким просто погано поробилося. А в соцзабезі один з інструкторів несподівано посміхнувся пенсіонерці. Так та і забула, за чим прийшла.

— І до нас з вами може дійти черга! — жахнувся Шаранда. — Ще візьмуть і підмінять!

Одержавши відповідні рекомендації, Іван Едуардович пішов, пообіцявши зателефонувати.

Наступного дня він подзвонив, щоб подякувати.

— Усе закінчилося чудово,— сказав він,— ідучи ввечері додому, я повторював оті слова, що ви порадили, а коли прийшов, дружина зустріла мене таким скандалом, влаштувала такий шарварок, що і сумніву немає — це знову вона. І настільки не схожа на вчорашню, що в мене навіть сумнів з'явився: може, оце вчора я і не в неї був? Аж подумати страшно!

В. САМОРОБНИЙ.

Астрологічна служба Перця

РАКІВ (22 червня — 23 липня) чекають веселі сюрпризи.

ЛЕВАМ (24 липня — 23 серпня) випадає кохання з першого погляду.

ДІВИ (24 серпня — 23 вересня) матимуть ділові пропозиції від впливових людей.

ТЕРЕЗИ (24 вересня — 23 жовтня) на якийсь час втратять рівновагу, але знову візьмуть себе в руки.

СКОРПІОН (24 жовтня — 22 листопада) і цього разу перехитрує своїх ворогів.

СТРІЛЕЦЬ (23 листопада — 21 грудня) цього місяця сам стане об'єктом полювання. Але фортуна не зрадить йому.

Килим

Фелікс ДЕРЕЦЬКИЙ (Польща)

Купив собі килим. Щаслива випадковість. Скрутив, кинув на плечі, щоб він рівно звисав на обидва боки, і вийшов на вулицю. Зразу за рогом мене затримав перехожий.

— Скільки коштує?

— Сто тисяч,— правдиво відповів я.

— Іще є?

— Ні, узяв останній.

Затримуватися було незручно, втрачалася ритміка руху, до того ж це було втомливо. Отож, коли до мене підскочив наступний перехожий, я роздратовано випалив йому назустріч:

— Сто п'ятдесят тисяч!

— От куряча дупа! — пошкріб він потилицю.

І мені до цього часу невідомо: це було схвалення вдалої покупки чи здивування з приводу високої ціни.

На зупинці я перемовився з водієм таксі, який зазначив, що килим не вміститься у багажнику і взагалі він їде не в тому напрямку.

— Скілько коштує? — помацав він обережно.

— Сто сімдесят.

— Дивіться, до чого дійшло! На щастя, підійшов трамвай. Голови всіх пасажирів повернулися в мій бік.

— Скільки віддали за цю «підлогу»? — не витримав громадянин, що стояв поряд.

— Сто дев'яносто тисяч,— підвищив я ціну на двадцять тисяч.

— Сто дев'яносто! — гукнув він голосно, щоб могли почути всі пасажири.

Хоча після трамвая моя дальша дорога проходила по бічних вуличках, цікаві виростали, як гриби після дощу. Почув позаду захеканий жіночий голос:

— Пане, пане!..

Повернувшись, я збив кінцем килима жінку, що наздоганяла мене. Збив, як кеглю. Вона простяглася на газоні, але нараз підвелася і прохрипіла:

— Скільки?

— Двісті двадцять.

— Ісусе! — зойкнула вона і знову впала. Цього разу без моєї допомоги.

Останнім цікавим я назвав суму в двісті п'ятдесят тисяч.

Наступного дня я став у чергу за м'ясом. Люди, як завжди, розмовляли про ціни.

— Уявіть собі, панове! — тримаючи руки в боки, проголошувала дебела громадянка (я її впізнав, а вона мене ні). — Учора якийсь чоловік ніс килим, такий собі, нічого особливого, а знаєте, скільки заплатив? Рівно півмільйона!

— О, господи! Зовсім уже подуріли! — загомоніли в черзі.

З гірким вдоволенням я подумав, як легко серед людей шириться психоз інфляції.

Два тижні по тому проходив біля крамниці, у якій купив килим. З цікавості зайшов. Дивлюся, є килими. Точно такі, як мій. Поглянув на ціну і протер очі — двісті п'ятдесят тисяч!

Переклав С. ПАВЛЮК.

ТА ХІБА Ж Я ДО ЧОРТІВ?

У тролейбусі сидить
Дама величава.
Вся шовками шелестить,
Виграє, мов пава.
А на двері у цей час—
Бабуся з мішками...
Чути запах від ковбас,
Пахне пиріжками.
Клумаки ті в тісноту
Ледве-ледве впхнула—
Й ненароком даму ту
Якось там торкнула.
Ніби вибухнула враз
Вулканічна маса—
З вуст гарненьких,
наче грязь,
Лайка полилася:
— Сто чортів у печінки!
Треба ж хоч дивиться,
Куди преш ті клумаки,
Чортова вісліца!
А старенька — «ох» та «ах»:
— Хіба ж я хотіла?
Нема сили вже в ногах...—
І на клунок сіла.
Та розпалює свій гнів
Дамочка уперта:
— Такі клунки до чортів
Тільки й можна перти!
Із усього, що було,
Що та дама цвенька,
Це найбільше допекло
Бабусю стареньку.
Обернулася мерщій—
Та й мало не впала:
У красивій дамі тій
Донечку впізнала.
Голос в неї затремтів,
Сплеснула в долоні:
— Та хіба ж я до чортів?
Я ж до тебе, доню!

Яким ДАВИДЕНКО.

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

— Прошу вас: розбудіть мене точно о шостій ранку...

— Спасибі, онучку, за турботу, але ті п'ятнадцять пфенігів, які я десь тут загубила торік, мабуть, уже хтось знайшов...

— Що, тато знову програв!

— А чому ти так наполягаєш, щоб я весь час їла!..

— Як же йому пояснити, щоб він сказав «а-а-а»!

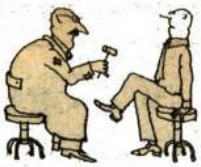

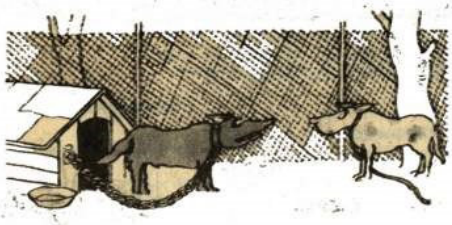

— Уявляєш: мені сьогодні один міський пес хвалився, що спить у постілі зі своїм господарем. Як думаєш, вірити цьому?

— Мені цей шминдрик одразу не сподобався!

ПЕРЕЦЬ № 2 (1352)

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАРЕНИЦЯ
(директор видавництва),
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Засновники:
видавництво «Преса України»
та трудовий колектив
редакції «Перець».

Зареєстровано
Держкомітетом по пресі України.
Свідоцтво КП № 457.

Здано до набору 11.02.1992.
Підписано до друку 28.02.92.
Папір газетний. Офсетний друк.
Тираж 744 985 прим. Зам. 0110202.
Ціна 3 крб.

© «Перець» 1992 р.

Видається з січня 1927 року.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-15,
художнього відділу 441-89-11.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.

Комбінат друку
видавництва «Преса України»,
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Індекс 74393.

Ціна 3 крб.

НАРОДНІ УСМІШКИ

ЧУТКА

Зустрілись дві подруги.

— Я чула, що ти своєму новому чоловікові дала повну волю. Навіть дозволяєш навідуватись до інших жіночок.

— Коли і хто міг сказати тобі таку дурницю?

— Як це — коли і хто? — зніяковіла подруга.— Учора, він сам.

ЮВІЛЕЙ

Дуже балакуча жінка до чоловіка:

— Чим би нам відзначити десятиріччя нашого спільного життя?

— Хвилиною мовчання,— наважився вставити два слова чоловік.

Повідомив Ф. РЕТЬМАН.

смт Кам'яний Брід
Житомирської області.

КОХАВ БИ...

— Милий, чи кохав би ти мене, якби я загубила всі гроші?

— А ти що, їх загубила?

— Ні.

— Ну, звичайно, кохав би...

Повідомив Т. ЛЕХМАН.

м. Червоноград
Львівської області.

ЗАБУДЬ ПРО ПРОФЕСІЮ

Дружина — чоловікові-лікарю:

— Тепер, любий, ти повинен забути про свою професію. Ми ж будемо в шанованому товаристві.

— Як же я повинен поводитися?

— Перестань мацати пульс кожному, хто подає тобі руку.

БЕЗСОННЯ

— Чим ви лікуєтесь від безсоння?

— Склянкою вина через кожні дві години.

— І після того засинаєте?

— Ні, але так веселіше не спати.

Повідомив М. ВЕДМЕДЕРЯ.

м. Лозова
Харківської області.

ПОМИЛИВСЯ

ВЧИТЕЛЬ: Сашко, ти чому замість двох віршів вивчив тільки один?

УЧЕНЬ: Пробачте, але я помилково один вірш вивчив двічі!

ГІРШЕ ПОЖЕЖІ

— Ви, кажуть, дуже постраждали після пожежі?

— І не уявляєте як! Все згоріло — речі, меблі, гроші... Сама тільки жінка якось врятувалась.

— Ой, яке ж горе, яке ж горе...

ПРИКРО...

— Чув, Івано, у нашого пана дядько щойно помер. Кажуть, двадцять мільйонів залишив. Шкода, ох, як шкода, хоч плач.

— А чого це ти так шкодуєш? Ти ж йому не родич?

— Тому ж то і шкодую...

Повідомив І. СТРОМЦОВ.

м. Дніпропетровськ.

ЧУДОВИЙ СОН

— Ох, чоловіче, я бачила чудовий сон: ти мені купив гарне плаття.

— Спи далі, мила, може, ти ще й побачиш, де мені взяти гроші.

Повідомив О. ЧАЙКА.

м. Київ.

ДЕФІЦИТ

Стоїть гурт людей коло хати діда Остапа, і всі дивляться вгору, на дідів димар. Іде перехожий і питає:

— Що, знову інопланетяни?

— Та ні,— йому відповідають,— немає ні в кого сірників, а в діда Остапа є кресало. Він креше, а ми ждемо, коли з'явиться дим з його димаря. Казав, що відпускатиме жар за карбованці до першої години, а після обіду — тільки за валюту. То хочемо встигнути до обіду...

Повідомив І. КОРОПЕНКО.

с. Бугаївка
Глобинського району
Полтавської області.

ЗНАХІДКА

П'яний батько звертається до восьмирічного сина:

— Мишко, от, скажімо, ти знайшов на вулиці п'ятдесят карбованців. Що ти з ними будеш робити?

— Віддам мамі,— відповів син.

— А коли б знайшов мою зарплату?

— Теж віддав би мамі.

— Он як! Ну, тоді мені й жаліти нічого, що я гроші пропив...

Повідомив Ю. САВЧУК.

м. Ровеньки
Луганської області.